



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **Z. H.**, zast. Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem, se sídlem T.G. Masaryka 153, Příbram, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **M. U.**, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 6. 2022, č. j. 082560/2022/KUSK-DOP/HOL, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2024, č. j. 54 A 61/2022-47,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím změnil výrok rozhodnutí Obecního úřadu Lazsko ze dne 12. 2. 2018, č. j. LAZS/131/2013, tak, že „*na pozemcích parc. č. XA, XB, 38/1, 38/3, XC, XD a XE, všechny k. ú. L., se nachází veřejně přístupná účelová komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích o šířce cca 3,5 m až 8,5 m a délce cca 126,0 m v rozsahu zjištěném a zakresleném do snímku katastrální mapy podložené leteckým snímkem dne 16. 11. 2021.*“

[2] Krajský soud žalobu proti rozhodnutí žalovaného nadepsaným rozsudkem zamítl. Připomněl, že se projednávanou věcí zabýval již ve svých rozsudcích ze dne 16. 8. 2017, č. j. 48 A 2/2016-63, a ze dne 11. 2. 2021, č. j. 54 A 169/2018-53. Rozsudkem

č. j. 48 A 2/2016-63 zrušil krajský soud rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 11. 2015, č. j. 083819/2014/KUSK-DOP/HOL, pro nepřezkoumatelnost z důvodu nedostatečného posouzení existence nutné komunikační potřeby. Rozsudkem č. j. 54 A 169/2018-53 poté krajský soud opětovně zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 9. 2018, č. j. 039193/2018/KUSK-DOP/HOL, pro neurčitost výroku.

[3] K námitce neexistence souhlasu žalobce s veřejným užíváním pozemků krajský soud, s ohledem na totožnost argumentace žalobce, setrval na svých závěrech vyslovených v rozsudcích č. j. 48 A 2/2016-63 a č. j. 54 A 169/2018-53. Pokud vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako veřejně přístupná účelová komunikace, s tímto nevyslovil kvalifikovaný nesouhlas, jde o veřejně přístupnou účelovou komunikaci vzniklou ze zákona. Žalobce nabytí pozemek parc. č. XC na základě kupní smlouvy ze dne 18. 9. 2009 od osoby zúčastněné na řízení a druhé spoluvlastnice. Pozemek parc. č. XA žalobce nabytí na základě kupní smlouvy ze dne 30. 6. 2010 od Lesů České republiky, s. p. Žalobce nikterak nedoložil a ze správního spisu ani nevyplývá, že by v přiměřené době od nabytí vlastnického práva projevil nesouhlas s veřejným užíváním sporné komunikace nacházející se na předmětných pozemcích. Jako vyjádření kvalifikovaného nesouhlasu lze chápat nejdříve ohlášení stavby oplocení na konci roku 2011. Mezi účastníky přitom není sporné, že pozemky žalobce byly před jejich nabytím žalobcem užívány jako komunikace i dalšími osobami. Bylo tedy rozhodnutím samotného žalobce nabytí pozemky zatížené veřejnoprávním režimem veřejně přístupné účelové komunikace. Judikatura týkající se nemožnosti vycházet ze souhlasu předchozího vlastníka je nepřiléhavá, neboť se týká specifické situace opětovného nabytí vlastnického práva v důsledku restituce.

[4] Z žaloby vyplývá, že žalobce je ochoten akceptovat existenci veřejně přístupné účelové komunikace procházející i jeho pozemky parc. č. XA a parc. č. XC, pokud nebude zasahovat části těchto pozemků, které hodlá oplotit. Žalobce tedy prakticky souhlasí s vymezením sporné komunikace jako veřejně přístupné účelové komunikace tak, jak jej provedl žalovaný v ortofotomapě katastru nemovitostí, na kterou odkazuje výrok rozhodnutí žalovaného. S ohledem na poměry v dané lokalitě je dostatečně určitým tvrzení žalovaného, že možnost alternativního spojení domů žadatelů neexistuje. Z ortofotomap založených ve správním spise vyplývá, že jediným přístupem je právě sporná komunikace. Přes pozemek parc. č. XF by se alternativní přístupová cesta musela teprve nákladně vybudovat, stejně tak by za tím účelem musela být upravena obydlí žadatelů a vlastníci tohoto pozemku by s tímto řešením museli souhlasit. Správní orgány správně dovodily, že je dána nutná komunikační potřeba žadatelů coby jedna z podmínek existence veřejně přístupné účelové komunikace ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích.

[5] Co se týče namítané neurčitosti výroku napadeného rozhodnutí, žalovaný sice ve výroku napadeného rozhodnutí neodkázal na soudem doporučený geodetický výkres „*zaměření místní komunikace*“ ze dne 14. 1. 2019, nicméně dne 16. 11. 2021 provedl vlastní místní šetření, při kterém podrobně fotograficky zdokumentoval průběh sporné komunikace v terénu včetně změření jejích rozměrů v bodech vymezujících její průběh a rozsah. Ve výroku napadeného rozhodnutí žalovaný odkázal na svůj vlastní výkres, ve kterém výsledky svého měření rozsahu sporné komunikace zanesl do katastrální ortofotomapy. Výsledkem je přesné vymezení jednotlivých bodů v terénu, na jejichž základě

pokračování

již lze jejich vzájemným propojením bezpečně seznat, kudy vede sporná komunikace coby veřejně přístupná účelová komunikace. Popis sporné komunikace ve výroku napadeného rozhodnutí a vymezení její šířky „cca 3,5 m až 8,5 m“ a délky „cca 126,0 m“ není neurčitým, protože šířka a délka sporné komunikace jsou upřesněny pro jednotlivé úseky sporné komunikace právě v nákresu na ortofotomapě katastru nemovitostí. Výrok napadeného rozhodnutí je tedy dostatečně určitý.

II. Obsah kasační stížnosti

[6] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost. Namítl, že závěr krajského soudu, že stěžovatel dal v minulosti souhlas s užíváním sporných pozemků jako veřejně přístupné účelové komunikace, nemůže obstát. Stěžovatel od chvíle, kdy se stal vlastníkem sporných pozemků, vždy dával dostatečně určitě najevo svůj postoj k těmto sporným pozemkům, které nikdy za veřejnou účelovou komunikaci nepovažoval. Nesouhlas s užíváním sporných pozemků jako veřejné účelové komunikace vyplývá i z dosavadního průběhu řízení, kdy prvostupňový orgán konstatoval, že stěžovatel zablokoval sporné pozemky, aby nemohly být užívány jako veřejně přístupná účelová komunikace. V daném případě nebyly naplněny definiční znaky účelové komunikace, neboť nebyl udělen souhlas vlastníka pozemku se zřízením účelové komunikace. Na předmětných pozemcích se proto nemůže účelová komunikace nacházet.

[7] Stěžovateli bylo stavebním úřadem povoleno postavit plot oddělující část jeho pozemku parc. č. XC a část pozemku parc. č. XA od asfaltové cesty, která se nachází na jiné části těchto pozemků. Se stavbou oplocení souhlasili i vlastníci sousedních pozemků a obec Lazsko. Jelikož stěžovatel oplotil svůj pozemek v souladu s ohlášením stavby, je zřejmé, že veřejná účelová komunikace prochází pouze částmi jeho pozemků parc. č. XC a parc. č. XA. Pokud by komunikace procházela celými těmito pozemky, nemohl by stěžovatel získat povolení k oplocení svého pozemku. Stěžovatel proto důvodně a v dobré víře očekával, že se na oplocených pozemcích veřejná účelová komunikace nenachází. Správní orgány zasáhly do práv stěžovatele nabytých v dobré víře a nepřiměřeným způsobem porušily zásadu ochrany legitimního očekávání, když přes povolení výstavby oplocení deklarovaly na sporných pozemcích existenci veřejně přístupné účelové komunikace. Krajský soud tento zásah správních orgánů nezohlednil.

[8] V daném případě nebyl naplněn ani znak nezbytné komunikační potřeby. K nemovitostem č. p. YA, YB, YC a YD v obci Lazsko se dá bez problémů dostat po komunikaci nacházející se na pozemcích parc. č. 38/1, 38/5, XD a XE a XA mimo sporné pozemky. Rovněž lze využít i pozemek parc. č. XF. Neobstojí přitom závěr krajského soudu, že pozemek parc. č. XF nepředstavuje alternativu, neboť by se na něm přístupová cesta musela teprve nákladně vybudovat. V tomto směru jde o porovnání zásahů do jednotlivých práv dotčených osob. Na jedné straně stojí vlastnické právo stěžovatele a na druhé straně stojí právo třetích osob na zajištění přístupu k jejich nemovitostem. Skutečnost, že vybudování přístupu k nemovitostem třetích osob by vyžadovalo stavební úpravy a nemalé finanční náklady, nemůže odůvodnit nepřiměřený zásah do vlastnického práva stěžovatele. Pozemek parc. č. XF, který by mohl představovat alternativu přístupu, je navíc veden v katastru nemovitostí jako ostatní komunikace a do nedávné minulosti byl ve výlučném vlastnictví obce Lazsko. Jestliže tedy nastal stav, že v současné době nelze tento

pozemek využívat jako přístupovou cestu, je nutno tuto skutečnost přičíst k tíži samotné obce.

[9] Nelze souhlasit ani se závěrem krajského soudu, že výrok rozhodnutí žalovaného je dostatečně určitý. Pokud má být na určitých částech pozemků deklarována existence veřejně přístupné účelové komunikace, pak musí být tyto části pozemků ve výroku rozhodnutí specifikovány takovým způsobem, aby nemohly být zaměnitelné s jinými částmi pozemků. Zakreslení předmětných částí pozemků do snímku katastrální mapy podložené leteckým snímkem nelze považovat za dostatečnou specifikaci rozsahu deklarované komunikace. Výrok rozhodnutí žalovaného je proto neurčitý. Pro přesné vymezení dotčených částí pozemků by bylo zapotřebí zpracovat geometrický plán.

[10] Žalovaný ani osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřili.

III. Posouzení kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[12] Kasační stížnost není důvodná.

[13] Podle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je pozemní komunikace *dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti*. Podle § 7 odst. 1 věta první téhož zákona je účelová komunikace *pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků*.

[14] Podle ustálené judikatury musí být pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace kumulativně naplněny čtyři definiční znaky, přičemž první dva znaky vyplývají přímo ze zákona (patrnost cesty v terénu z § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích a naplnění zákonného účelu z § 7 téhož zákona), zatímco druhé dva znaky (souhlas vlastníka s veřejným užíváním a nutná komunikační potřeba) dovodila soudní judikatura (např. nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, a rozsudky NSS ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14, č. 3371/2016 Sb. NSS, ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 32/2012-42, č. 2826/2013 Sb. NSS, ze dne 7. 4. 2011, č. j. 2 As 84/2010-128, a ze dne 29. 8. 2017, č. j. 7 As 63/2017-48).

[15] V nyní posuzovaném případě stěžovatel jako vlastník pozemků parc. č. XA a parc. č. XC v k. ú. L., na nichž byla shledána existence veřejně přístupné účelové komunikace, zpochybnil naplnění třetího a čtvrtého znaku, tj. souhlas vlastníka cesty s jejím užíváním blíže neurčeným okruhem osob (veřejností) a nutnou komunikační potřebu.

pokračování

[16] Stěžovatel nejprve namítl, že od chvíle, kdy se stal vlastníkem dotčených pozemků, dával dostatečně určitě najevo nesouhlas s užíváním pozemků jako veřejně přístupné účelové komunikace. Toto blíže nekonkretizované tvrzení však nemá oporu v provedeném dokazování a již krajský soud je v odůvodnění napadeného rozsudku přesvědčivě vyvrátil (viz body 46 až 55 napadeného rozsudku). Poukázal na to, že stěžovatel nabyt pozemek parc. č. XC na základě kupní smlouvy ze dne 18. 9. 2009 od osoby zúčastněné na řízení a druhé spoluvlastnice a pozemek parc. č. XA na základě kupní smlouvy ze dne 30. 6. 2010 od Lesů České republiky, s. p. Minimálně do prosince roku 2011 přitom stěžovatel nedal najevo svůj nesouhlas s užíváním pozemku jako komunikace veřejností. Za vyjádření kvalifikovaného nesouhlasu stěžovatele lze považovat nejdříve ohlášení stavby oplocení stavebnímu úřadu dne 8. 12. 2011. Stěžovatel tak nikterak nedoložil, že by dal najevo svůj nesouhlas s užíváním pozemků jako veřejně přístupné účelové komunikace v přiměřené době od nabytí vlastnického práva k dotčeným pozemkům. Krajský soud také náležitě odůvodnil, proč nebylo možné považovat za projev kvalifikovaného nesouhlasu ani blokaci dotčených pozemků (viz bod 52 napadeného rozsudku), k níž nadto docházelo až po roce 2012. Nejvyšší správní soud se s těmito závěry ztotožňuje a v podrobnostech odkazuje na odůvodnění napadeného rozsudku.

[17] Stěžovatel navíc pomíjí klíčový závěr krajského soudu, že mezi účastníky není sporné, že pozemky stěžovatele byly před jejich nabytím stěžovatelem užívány jako komunikace i dalšími osobami. V této souvislosti krajský soud příhodně poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, dle níž platí, že jestliže vlastník se zřízením účelové komunikace souhlasil, jsou jeho soukromá práva v takovém případě omezena veřejnoprávním institutem obecného užívání pozemní komunikace, které nemůže být vyloučeno pozdějším jednostranným úkonem vlastníka, jenž takový souhlas udělil (i konkludentně), ani jeho právními nástupci. Souhlas vlastníka je neodvolatelný (s výjimkou případů restitucí). Pokud vlastník pozemku v minulosti, kdy pozemek začal sloužit jako veřejně přístupná účelová komunikace, nevyslovil s takovým užíváním kvalifikovaný nesouhlas, jde o veřejně přístupnou účelovou komunikaci vzniklou ze zákona. Stačí tedy, aby vlastník strpěl užívání pozemku jako komunikace. Pokud je účelová komunikace zřízena, je její právní status závazný i pro budoucí majitele pozemku, na kterém se nachází účelová komunikace. Tyto osoby nejsou oprávněny komunikaci svévolně uzavřít (např. rozsudky NSS ze dne 22. 12. 2009, č. 1 As 76/2009-60, č. 2028/2010 Sb. NSS, a ze dne 10. 11. 2023, č. j. 10 As 111/2022-69, č. 4564/2024 Sb. NSS).

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti obecné užívání dotčených pozemků před jejich nabytím nerozporuje a nezpochybňuje. Poukázal pouze na rozsudek NSS ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 32/2012-42, č. 2826/2013 Sb. NSS, v němž zdejší soud shrnul závěry nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06. V tomto nálezu Ústavní soud dovodil výjimku z neodvolatelnosti poskytnutého souhlasu pro případ, že k věnování pozemku k obecnému užívání jako veřejně přístupné účelové komunikace došlo v době nesvobody, kdy byl tento pozemek protiprávně odňat původnímu vlastníkov, pokud byl posléze tomuto vlastníkov nebo jeho právním nástupcům navrácen v restituci (rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2011, č. j. 5 As 36/2010-204, č. 2390/2011 Sb. NSS). Krajský soud již v bodu 54 napadeného rozsudku vysvětlil, že tyto závěry jsou na nyní posuzovanou věc nepřiléhavé, neboť se nejedná o pozemky v minulosti protiprávně odňaté, které by stěžovateli byly navráceny v restituci, a stěžovatel je nabyt smluvním převodem. Nejvyšší správní soud se

s tímto závěrem ztotožňuje a nepovažuje za nutné jej znovu opakovat. Krajský soud rovněž správně upozornil, že stěžovatel sám v řízení před správními orgány i před soudem opakovaně připustil, že na částech jeho pozemků parc. č. XC a parc. č. XA, na kterých nebude vybudováno oplocení, se nachází veřejně přístupná účelová komunikace. (Stěžovatel pak nijak konkrétně nerozporoval ani závěr vyslovený v bodě 55 napadeného rozsudku krajského soudu, z nějž vyplývá, že správní orgány ve skutečnosti vymezily účelovou komunikaci právě v souladu s touto vůlí stěžovatele.) Nejvyššímu správnímu soudu proto nezbyvá než přisvědčit krajskému soudu, že bylo rozhodnutím samotného stěžovatele nabyt pozemky zatížené veřejnoprávním režimem veřejně přístupné účelové komunikace. Třetí znak veřejně přístupné účelové komunikace, tj. souhlas vlastníka cesty s jejím užíváním blíže neurčeným okruhem osob (veřejností), je tedy naplněn.

[19] Námitku, že na pozemcích parc. č. XC a parc. č. XA se veřejně přístupná účelová komunikace nemůže nacházet, neboť stěžovateli bylo stavebním úřadem povoleno postavit oplocení oddělující část jeho pozemku parc. č. XC a část pozemku parc. č. XA od ostatních pozemků, přes které vede asfaltová cesta, stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ačkoliv mu v tom nic nebránilo. Tento důvod kasační stížnosti je proto nepřipustný dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[20] Stěžovatel dále namítá, že není naplněn ani znak nutné a ničím nenahraditelné komunikační potřeby. V řízení před správními orgány i v soudním řízení stěžovatel opakovaně uvedl, že nutnou komunikační potřebu mohou splňovat maximálně komunikace nacházející se na pozemcích parc. č. XB, 38/1, 38/5, XD a XE a na částech pozemků parc. č. XC a XA. Tímto způsobem přitom žalovaný skutečně veřejně přístupnou účelovou komunikaci vymezil. Nejvyšší správní soud proto ve shodě s krajským soudem uvádí, že stěžovatel *de facto* souhlasí s vymezením sporné komunikace jako veřejně přístupné účelové komunikace tak, jak jej provedl žalovaný v ortofotomapě katastru nemovitostí, na kterou odkazuje ve výroku rozhodnutí. Nejvyššímu správnímu soudu tak není zřejmé, čeho se stěžovatel domáhá.

[21] Co se týče stěžovatelem navrhované alternativy přes pozemek parc. č. XF, krajský soud v bodech 57 až 62 napadeného rozsudku dostatečně vysvětlil, z jakého důvodu nepředstavuje pozemek vhodnou alternativu. Poukázal především na to, že na pozemku parc. č. XF by se alternativní přístupová cesta musela teprve nákladně vybudovat a zároveň by musela být upravena obydlí žadatelů. Námitka stran vlastnictví pozemku parc. č. XF obcí je nepřipustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl.

[22] Tvzení stěžovatele, že nutná komunikační potřeba nemůže být naplněna tehdy, jestliže existuje alternativní cesta, jejíž užívání vyžaduje vynaložení nákladů na její úpravu, vyvrátil krajský soud přílehlavým odkazem na rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2010, č. j. 5 As 3/2009-76. V něm zdejší soud uvedl, že „*při hodnocení nutné komunikační potřeby by měl silniční správní úřad zkoumat, zda alternativní dopravní cesta zajišťuje plnohodnotné komunikační spojení dotčených nemovitostí (zde rodinný dům), zda je alternativní veřejně přístupná účelová komunikace udržovaná, průjezdná i při špatném počasí a v zimním období, vhodná pro nezbytný obslužný provoz rodinného domu většími vozidly (např. popeláři, fekální vůz, dovoz paliva, hasiči, vůz záchranné služby apod.). Po vlastnicích dotčené nemovitosti lze požadovat pouze vynaložení přiměřených nákladů na úpravu alternativní přístupové cesty, nikoli*

pokračování

vynaložení takových finančních prostředků, které jsou ve zcela zjevném nepoměru k tomu, co by alternativním řešením mělo být ve prospěch vlastnického práva vlastníků sporné cesty (resp. ve prospěch jejich práva na ochranu soukromí a zajištění pohody bydlení) získáno.“ V rozsudku NSS ze dne 7. 4. 2022, č. j. 10 As 67/2021-70, zdejší soud navázal, že „silniční úřad by měl také zkoumat, zda případné úpravy nemovitostí v důsledku upřednostnění alternativní cesty nebudou pro vlastníky dotčených nemovitostí nepoměrně nákladnější než zátěž, kterou představuje omezení vlastnického práva pro vlastníka sporné cesty. Tyto náklady ale nesmí být ve zcela zjevném nepoměru k tomu, co by alternativní řešení mělo přinést ve prospěch vlastnického práva vlastníků sporné cesty (rozsudky NSS ze dne 16. 3. 2010, č. j. 5 As 3/2009-76, ze dne 25. 9. 2014, č. j. 7 As 68/2014-87 nebo ze dne 9. 1. 2013, č. j. 8 As 19/2012-42).“ Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že na pozemku parc. č. XF by se musela alternativní přístupová cesta teprve nově vybudovat, a vlastníci dotčeného pozemku by museli vynaložit nepoměrně vyšší náklady na takové řešení, což by bylo nepřiměřené vzhledem k zátěži stěžovatele při využívání stávající existující veřejně přístupné účelové komunikace procházející rovněž přes části jeho pozemků parc. č. XC a XA. Případné úpravy alternativní přístupové cesty by tak byly pro její vlastníky nepoměrně nákladnější, než zátěž, kterou pro stěžovatele představuje omezení vlastnického práva. Čtvrtý znak veřejně přístupné účelové komunikace, tedy nutná a ničím nenahraditelná komunikační potřeba, je proto rovněž naplněn.

[23] K zásahu do vlastnického práva stěžovatele lze poukázat např. na rozsudek NSS ze dne 13. 3. 2024, č. j. 6 As 53/2023-42. V bodu 17 zdejší soud uvedl, že v případě tzv. veřejně přístupných účelových komunikací definovaných v § 7 zákona o pozemních komunikacích dochází k omezení vlastnického práva tím, že vlastník musí strpět obecné užívání pozemku jako účelové komunikace a umožnit na něj veřejný přístup. Protože takové omezení vlastnického práva zákon o pozemních komunikacích nespojuje s poskytnutím finanční náhrady (čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod), jsou nezbytnými podmínkami vzniku účelové komunikace souhlas vlastníka (výslovný nebo konkludentní) s užíváním cesty na jeho pozemku veřejností a existence nutné a nenahraditelné komunikační potřeby (nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, body 33 a 34). Přestože tedy Nejvyšší správní soud nepopírá, že vznik veřejně přístupné účelové komunikace na pozemku ve stěžovatelově vlastnictví je citelným zásahem do jeho vlastnického práva, jeho ústavní konformita je dána právě podmínkou souhlasu vlastníka s takovým stavem. Vzhledem k tomu, že v nyní posuzované věci jsou naplněny podmínky pro vznik veřejně přístupné účelové komunikace, k zásahu do práva stěžovatele podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod došlo v souladu s požadavky stanovenými judikaturou Ústavního soudu.

[24] Stěžovatel dále namítá, že vymezení veřejně přístupné účelové komunikace ve výroku rozhodnutí žalovaného není dostatečně určité. Zakreslení do snímku katastrální mapy podložené leteckým snímkem nepředstavuje dostatečně konkrétní zaměření.

[25] Výrok správního rozhodnutí vydaného dle § 142 odst. 1 správního řádu, jehož předmětem je existence veřejně přístupné účelové komunikace, musí být „určitý, srozumitelný a konkrétní tak, aby nemohla ani v budoucnu vzniknout pochybnost o tom, kde je zcela přesně daná účelová komunikace situována, v jaké délce, šířce a po jakých zcela konkrétních částech jí dotčených pozemků vede“ (např. rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2015, č. j. 8 As 36/2014-68, bod 30).

[26] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že výrok rozhodnutí žalovaného výše uvedené požadavky splňuje. Z výroku jednoznačně vyplývá, na jakých pozemcích se nachází veřejně přístupná účelová komunikace a jaké rozměry tato komunikace má. Žalovaný ve výroku odkázal na přílohu napadeného rozhodnutí *Zakreslení do snímku katastrální mapy*, v níž přesně vymezil jednotlivé body v terénu, kudy vede veřejně přístupná účelová komunikace, a to i přes pozemky stěžovatele parc. č. XC a parc. č. XA, a její rozměry. To, že žalovaný uvedl, že šířka komunikace je „cca 3,5 m až 8, 5“ a délka „cca 126 m“, nemá vliv na určitost a přesnost výroku. Jak totiž vysvětlil krajský soud v bodu 67 napadeného rozsudku, šířka a délka komunikace jsou upřesněny pro jednotlivé úseky veřejně přístupné účelové komunikace právě v nákresu na ortofotomapě katastru nemovitostí. Žalovaný rovněž v katastrální ortofotomapě přesně vyznačil, kde veřejně přístupná účelová komunikace začíná a kde končí. Zakreslením cesty v katastrální ortofotomapě, která je přílohou napadeného rozhodnutí a na kterou odkazuje přímo výrok napadeného rozhodnutí (jak požadovala předchozí soudní rozhodnutí vydaná v této věci, srov. rozsudek NSS ze dne 27. 5. 2021, č. j. 9 As 33/2021-26), je tedy postaveno na jisto, na jakých částech pozemků stěžovatele parc. č. XC a parc. č. XA se veřejně přístupná účelová komunikace přesně nachází. Nejvyšší správní soud proto považuje zakreslení komunikace do snímku katastrální mapy za dostatečně určité vymezení veřejně přístupné účelové komunikace. Stěžovatel ostatně blíže nenamítá, že by komunikace byla chybně zakreslena nebo že by vedla jinudy. Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že výrok rozhodnutí žalovaného je dostatečně přesný, určitý a srozumitelný.

[27] Námitku, že pro vymezení veřejně přístupné účelové komunikace pouze na částech pozemků musí být zpracován geometrický plán, stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem. Tato námitka je proto nepřijatelná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Jak ovšem Nejvyšší správní soud uvedl výše, nelze spatřovat nezákonnost napadeného rozhodnutí v tom, že rozsah veřejně přístupné účelové komunikace žalovaný dostatečně určitým způsobem vyznačil v ortofotosnímku dané lokality, který učinil přílohou rozhodnutí.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[28] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelem uplatněné námitky, a proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[29] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[30] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení žádná povinnost uložena nebyla, Nejvyšší správní soud neshledal ani jinou okolnost zvláštního zřetele hodnou, a proto osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

pokračování

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. května 2025

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu